

REVISTA ISRAELITA

Anul IV.—No. 4.—15 Februarie 1889.

TOT IN CHESTIUNEA COMUNITĂȚILOR ISRAELITE

Una din cauzele, pentru care Comunitățile noastre, cu toată vechimea lor, sunt sărace și lipsite de mijloacele cerute spre întreținerea așezămintelor lor indispensabile, este că nu pot primi, într'un mod legal donațiuni și legături.

Instituțiunile mărețe, de cari se mândresc coreligionarii noștri din Budapesta, Viena, Berlin, Paris, Londra și aiurea, nu sunt înființate din veniturile ordinare ale Comunităților, ci 'și datoresc existența lor mărinimiei și dărnicieii unora dintre nobilii lor membri. In acest mod s'aũ înființat și se întrețin așezămintele de învățământ și de caritate, cari tormează fala numitelor Comunități și sunt și spre onoarea întregului Iudaism.

Comunitățile din țară nu sunt în aceeași stare fericită, ele nu se pot folosi de generositatea membrilor lor, nu pot intra în posesiunea unor donațiuni ori legături, făcute de oameni filantropi; fiind-că Comunitățile noastre nu sunt recunoscute ca corporațiuni constituite într'un mod legal, nu aũ drepturile persoanei juridice. Orî-ce donațiune destinată Comunităței poate fi atacată de rudele și moștenitorii donatorului din motivul, că Comunitatea nu este o persoană juridică.

Multe și însemnate păgubă au suferit din această cauză comunitățile din țară, și chiar în momentul de față comunitatea din Iași e amenințată a încerca peideri mari.

Se știe că coreligionarii noștri din a doua Capitală a țerei întrețin un spital cu mai bine de 100 paturi. Acest spital nu este numai indispensabil pentru frații din Iași, ci și pentru o mare parte a Evreilor din toată Moldova, căci spitalurile întreținute prin fondurile Sf. Spiridon nu primesc, după informațiunile noastre, pe bolnavii Evrei. E natural că un spital așa de mare necesitează pe an cheltueli enorme care numai cu mare anevoie se pot procura. Unele persoane nobile, văzând necesitatea absolută a acestui spital și greutățile mari, cu care se întreține, în dorința lor de a îi asigura existența i au lăsat prin testament sume mai mult sau mai puțin însemnate în folosul său. Ce se întâmplă însă? Spitalul nu poate beneficia de aceste legături, nefiind persoană juridică.

Am comunicat la timp, că mult regretatul filantrop *I. de Neuschotz*, a testat 30,000 lei în folosul spitalului Israelit din Iași, cu condițiunea însă ca acest capital să se plătească numai la epoca, când spitalul va fi recunoscut ca persoană juridică și va putea face o acceptațiune legală.

Un cas analog s'a ivit de curând.

Răposata *Şendla Goldstein* a legat afară de 50,000 lei în folosul săracilor din Ierusalim, Safed și Tiberia în Palestina, o casă și suma de 3,000 lei spitalului și 3,000 lei unei școli talmudice din Iași. Moștenitorii reposatei *Şendla Goldstein* atacă testamentul pe mo-

tivu, că legatarii nu pot intra în posesiunea legaturilor de vreme ce nu sunt persoane juridice.

Ast-fel Comunitatea din Iași, și în special spitalul, este în pericol de a perde niște donațiuni de cari are atâta trebuință.

În fața acestei stări de lucruri credem, că Comunitățile noastre din toată țară ar trebui să lase la o parte orî-ce altă încercare și să 'și concentreze toate puterile spre a se dobândi pentru Comunitate drepturile persoanei juridice. Fără acest drept toate silințele noastre de a reorganiza Comunitățile sunt zadarnice; orî-ce am face va fi fără folos, până ce Comunitatea nu va fi recunoscută de persoana juridică. Lucrul este atât de clar, în cât nu avem nevoie să mai vorbim despre necesitatea acestui pas. Un singur punct însă voim să 'l accentuăm.

Recunoașterea Comunităților noastre ca persoane juridice nu este numai în interesul Evreilor ci va fi de folos țerei întregi. Statul nu poate fi indiferent, dacă sume mai mult sau mai puțin însemnate sunt întrebuințate pentru niște instituțiuni de folos obștesc, cum este un spital, o școală, un asil, un orfelinat ș. a. sau dacă ele contribue a înavuți pe particulari. Dacă Comunitatea Israelită e lipsită de dreptul de a accepta o donațiune, făcută în folosul unui spital sau unei școlî, și dacă prin refuzarea acestui drept ea va fi pusă în imposibilitatea de a funda orî întreține aceste instituțiuni, oare paguba Statului nu este tot așa de mare ca și a Evreilor? Nu numai noi Evrei profităm de foloasele ce pot aduce instituțiunile de învățământ orî de caritate, ci și Statul. O școală bine condusă crește Statu-

lui cetățeni folositori și patrioți, un spital bine întreținut înmulțește puterile țerei.

De vreme ce e bine constatat, că țara nu dispune într'un număr suficient nici de spitaluri, nici de școli, și de vreme ce e recunoscut că statul nu dispune de mijloacele spre a se funda și întreține asemenea instituțiuni în număr cerut, țara e datoare a facilita Comunităților Israelite și să le dea mijloace ca să se poată umple lacunele simțite de toți. *Printre aceste mijloace este unul dintre cele mai urgente și eficace, de a se recunoaște Comunitatea Israelită ca persoană juridică.*

INDIGENATELE

BCU Cluj / Central University Library Cluj

În *Monitorul oficial* a apărut următorul avis al președinții Adunării deputaților :

Observându-se că la oficiul Adunării deputaților se prezintă petițiuni pentru indigene, pe când după art. 7 din Constituțiune modificat în 1878, aceste trebuie a se adresa guvernului, sunt invitați toți acei ce ar avea de făcut niște asemenea cereri să se conforme acestei dispozițiuni constituționale spre a se evita ori-ce întârziere.

Este bine înțeles că aceasta nu privește recunoașterea calității de cetățean român, conform art. 9 din Constituțiune.

* * *

În ședința *Adunării deputaților* de la 24 Ianuarie a. c. d. deputat *C. Dobrescu* din *Argeș* vorbind de socialism, rosti între altele, următoarele cuvinte la adresa d-lui *Nădejde*, în chestia indigenatelor :

«Socialismul cere înfrățirea neamurilor, o singură familie din toată omenirea, el este pentru solidaritatea muncitorilor din toată lumea, pentru el nu sunt frontiere, nu este egoism național, aceasta o spun și socialiștii noștri în scrierile lor; iar când d. *Nădejde* e

deputat, și votează indigenate, spune că e contra străinilor, votează contra lor!

D. Nădejde: De unde ști aceasta?

D. C. Dobrescu—*Argeș*: De ce tăgăduiești? Ei bine, mă silești să-ți articulez fapte. Venise într'o zi la ordinea zilei indigenarea unui evreu (de sigur d. Samitca căci altul nu a ajuns încă la ordinea zilei. *N. Red.*); d. Nădejde de și nu tare, dar pledă de aci contra străinilor; contra acestuia și altor doi străini el avu aerul de a fi contra.

Ce făcu însă cu votul său nimenea nu știe. (Mon. desb. Ad. Dep. pag. 562).

SITUAȚIA ISRAELIȚILOR-ROMÂNI IN AMERICA

(Correspondența particulară a «*Revistei Israelite*»)

Numărul Evreilor imigrați în New-York din România.— Poziția materială și ocupațiunile lor.—Instituțiunile.—Societățile.—Modul lor de trai, etc.

New-York, 20 Ianuarie, 1889.

Domnule Redactor,

În urma invitației, ce mi-ați făcut prin socrul meu din București, m'am decis a vă trimite o corespondență, descriind starea în care se află aici coreligionarii noștri din România.

1.) Numărul Evreilor imigrați se urcă ca la 1500 familii; majoritatea este din Moldova, mai ales din Iași; numai un număr restrâns este din București și din celelalte orașe din Muntenia.

2.) Cei mai mulți s'aun grupat în partea de jos a orașului și așume în stradele: *Christy, Forsyth, Eldridge* și *Delaney*, așa în cât se numește cu drept cuvânt această mahala *România mică*, și eu însumi m'am stabilit aici.

3) Evreii imigrați de mai mulți ani se bucură de o poziție foarte satisfăcătoare, avânduși magazinele în partea de sus a orașului unde locuiesc cei mai bogați membri ai comunității Israelite.

4) Un număr mare din cei ce s'au imigrat de curând, ne-fiind meșteșugari, s'au dedat micului comerț ambulant, s'au își desfac mărfurile în barace ș. a. Starea lor nu este tocmai strălucită. La o poziție satisfăcătoare se pot aștepta numai meseriașii.

5) Cât privește instituțiunile religioase, acestea nu sunt mai soide ca în patria lor natală, casele lor de rugăciune sunt neînsemnate și fără regulă. Un asemenea locaș poartă numele de *Beth Hamidraș-Iașean*. Nu pot omite a observa, că unii dintre coreligionarii noștri Români au de gând a înființa un locaș mai demn pentru serviciul divin; nu știu însă când se va putea realiza această idee frumoasă.

6.) Cu mult mai bine stau lucrurile pe terenul social. În timpul din urmă am avut două baluri, aranjate de două societăți și relativ la ele am putea zice: ca la noi la nimeni. Aci domnia cea mai mare armonie, toți au petrecut bine, nu era nici o deosebire între bogat și sărac, tinăr și bătrân. În tot timpul petrecerii se vorbea numai *românește*, fiind și dansurile exclusiv cele românești. Cine ar fi văzut toaletele bogate și scumpe ar fi putut crede, că purtătorii lor cată să fie oameni cu stare, ceea ce nu sunt toți în realitate.

7.) Mai în fie-care săptămână avem multe logodne și nunți.

8.) Între lojele ordinului Independințe *Bnei Berith*, răspândite peste toate „Statele Unite“, avem și două numite *Roumanie-Loge*.

9.) În general putem spera că frații noștri din România, strângându-și rândurile, au sorți de ași îmbunătăți instituțiunile comunității, cum este cazul cu coreligionarii noștri din Ungaria, Polonia, Rusia ș. a., ale căror așezăminte pioase și caritabile se află într'o stare înfloritoare. Evreii Români însă numai atunci vor putea face ceva pentru comunitate, când starea lor materială va fi mai mulțumitoare. Cei imigrați de curând și scot pâinea zilnică cu mare anevoe, și aceasta pentru că n'au capitaluri, nu cunosc nici limba, nici moravurile țerei.

10.) Fetele israelite sunt toate foarte harnice, contribuiesc pe deoparte la întreținerea părinților lor, iar pe de altă parte și procură și mijloacele de a se mărita.

11.) Aflăm că starea Dv. a Evreilor Români s'a îndreptat puțin cu căderea ministerului Brătianu. Dea Domnul să fie așa. Vă urez libertatea, de care ne bucurăm aici.

Primiți etc.

Moritz Blumenfeld 1).

* * *

Tot în prvința *Israelitilor-Români în America* primim următoarele rânduri:

Este cunoscut că în ultimii ani o mulțime de Israeliti stabiliți în România, pentru motive de cari nu avem a ne ocupa aci, au emigrat de aci și că cea mai mare parte dintre ei s'au așezat în Statele-Unite din America.

Ei bine, este interesant de văzut cum acești Israeliti, cari de sigur dacă au părăsit România nu au făcut'o decă înapoi de nevoi, păstrează în străinătate, peste Ocean, simțiminte românești, cum cultivă limba română, și cum formează în America, un fel de comună, a căror membrii sunt legați între ei prin aceeași origină și aceeași limbă, amândouă române.

Am avut înaintea ochilor noștri, în original o scrisoare a unei Doamne Israelite originară din Iași și un afiș al unei societăți intitulate: „*Societate fraternală, Junimea Română, din New-York.*”

Din cea d'ântăia cităm textual:

„..... Tânărul M. de care m'ai întrebat s'a însurat acum câte-va săptămâni; am fost la nunta lui, care era cât se poate de nobilă cu *grande soirée*, a luat o fată din Iași, o fată învâțată. Sunt aci atâția Români încât când mă duc câte-odată în țerg întâlnesc atâtea încât mi se pare că sunt în România. Avem foarte multe cunoștințe, mai tot *Iașul* este aci. Se fac baluri românești, sunt musicanți Evrei-români din Iași, se joacă dansuri românești: sârbă, horă, toate ca la noi. Societate unde este și H. înscris a făcut un bal la care s'a făcut anuciuri românești. Ți-l alăturez aci să'l citești. Ți mulțumesc pentru jurnalele și dacă ți este posibil mai trimitem vre-o câte-va.

Iacă și conținutul anuciului:

I-ul Bal al Soc, frat. „Junimea Română,

Comisiunea însărcinată cu organizarea balului soc. frat. „*Junimea Română,*” aduce la cunoștință onor. public că balul menționatei

1) Mulțumim D-lui Blumenfeld pentru corespondența aceasta și 'l rugăm a continua și altă dată.

soc. va avea loc Duminică 30 Dec. 1888 în *Germania assembly Rooms 291-293 Bowery*.

Programa dansurilor va fi foarte variată și dansurile naționale nu vor lipsi.

Orchestra sub direcțiunea D-lui Prof. Diles va dilecta publicul cu cele mai plăcute compozițiuni musicale.

Societatea apelează la buna-voință onor. public și speră că va fi încuragiată cu prezența D-lor.

Bilete de intrare pentru un cavalier 50. cts. Deschiderea balului 9 ore seara precis. *Comisiunea.*

Scriscarea este datată din *New-York*, și societatea de care e vorbă, se compune din *Israeliți din România* și funcționează tot în *New-York*.

Suntem informați asemenea că și în alte orașe ale *Statele-Unite* există atari comunități de *Evreii-români*, cari păstrează în depărtare cultul patriei lor de origină: *România*.

CARITATE

SOCIETATEA „CAROLINA LÖBEL“

PENTRU

Ajutarea lehzelor sêrmane din București.

Duminică la 5|17 Februarie 1889 a avut loc adunarea generală a acestei societăți la care secretarul d. *M. H. Focșăneanu* a dat citirea următorului raport :

Doamnelor,

Simt o adevărată satisfacțiune de a putea începe darea de seamă despre activitatea societăței d-voastră, pe timpul anului trecut, cu declarațiunea că și anul acesta situațiunea casei se soldează cu un plus de intrări. Aceasta se datorește împrejurării că membrele societăței, astă-zî în număr de 159, 'și achită cu cea mai mare exactitate cotisațiunile d-lor.

În fie-care an avem economii, mici în adevăr, dar economii. Aceste economii Comitetul d-voastră inspirat de cele mai nobile și umane simțiminte și avënd în vedere că făcënd așa va fi fidelul interpret al simțimintelor, cari însuflețesc pe generoasele membre ale societăței „*Carolina Löbel*“, a găsit de cuviință a le da o destinație, de care trebuie să dea astă-zî compt Adunărei generale. Și iată în ce constă :

Știți că de un număr oare-care de ani încoace, toți Israeliițiți au putut constata cu adâncă mâhnire, faptul fără precedent în istoria poporului nostru, că la un număr însemnat de fete sărace Israelite s'a pierdut cu totul simțul moralității.

Unde odinioară ficele noastre se distingeau prin virtutea și castitatea care se releva în tot-d'a-una ca un patrimoniu sacru al poporului israelit, astăzi realitatea ne aduce dureroasa priveriște că aceste calități neprețuite tind a peri din mijlocul femeilor și fetelor din familiile sărace israelite, ba că a perit chiar la multe, foarte multe dintr'însele.

Cauza acestei periculoase demoralizării este lipsa completă de educațiune și instrucțiune a acestor fete; că prin neexistența de școli pentru fete, copilele israelite silite. în cea mai mare parte a 'și câștiga traiul prin lucrări în afară de căminul părintesc, intră în societate pe deplin desarmate și fără a poseda în contra tentațiilor și curselor ce li se întind la fie-care pas, arma puternică a unei serioase instrucțiuni de virtute și morală.

Orî această instrucțiune nu o pot găsi de cât numai în școală : și școala din nenorocire le lipsește.

Pentru a căuta să se remedieze aceasta stare de lucruri, care periclitează existența și viitorul a atâtor copile fragede, știți că s'a creat o școală de fete. Unele din d-voastră fac chiar parte din comitetul acelei școli.

Această școală e chemată a pune capăt rului sus menționat, care sunt convins n'are încă rădăcini destul de tari pentru a nu putea fi nimic.

Comitetul d-voastră a crezut de cuvîntă a veni în ajutorul acestui important institut dând ca dar în numele societății d-voastră suma de *Lei 3.104.-35* care reprezintă economia făcută în cei din urmă trei ani. Trebuie să mai adaug că Preșdinta d-voastră se nutrește cu dorința și idea, de a face un pas înainte pe această cale, și 'și rezervă ca peste 2—3 ani, să facă un apel la toate inimile israelite pentru crearea unei școli profesionale de fete.

Unul din efectele principale a înființării acestor școli va fi de sigur de a înlesni fetelor israelite de a 'și putea crea situațiuni mai bune în societate și ast-fel, numărul femeilor lehuze, cari vor cere ajutor, se va micșora din ce în ce mai mult.

Ast-fel prin crearea ziselor instituțiuni se va ajunge un dublu scop: unul general care interesează pe toți Israeliițiți și anume : ameliorarea situațiunii fetelor noastre prin instrucțiune și educațiune, și al doilea particular, societății noastre, adică veți avea de ajutat un număr mai restrîns de femei lehuze sărace.

Pentru toate aceste motive nu mă îndoesc că veți aproba cu plăcere cele făcute de Comitetul d-voastră și veți stringe rîndurile d-voastră spre a face ca Societatea să prospere și să 'și poată câștiga și alte drepturi, la recunoștința coreligionarilor noștri contribuind și pe viitor la operele caritabile cari vor interesa pe copii Israeliițiți. Iată și bilanțul :

După cum vedeți doamnelor capitalul societății se compune astăzi de Lei 877.50 în numerar în mâinile casierei d-voastră și de un fond de :

Lei 5000.—	Rentă rom. am. 5%	cu cuponul	Aprilie	1889
„ 4000.—	Conv. rur. 6%	„	„	Maî 1889
„ 6900.—	Fonc. rur. 7%	„	„	Iulie 1889
„ 1000.—	Fonc. urb. Iașf 5%	„	„	1889

Doouă titluri fonciare 7% a 100 lei au eșit la sorți și s'au ramplasat.

La ordinea zilei sunt : 1) Descărcarea Comitetului pentru gestiunea sa ; 2) Alegerea unul Comitet și unui secretar a căror mandat expiră ; 3) Chestiuni eventuale.

După aprobarea bilanțului, aprobarea donațiunei făcută *Scoalei de fete* se procede la alegerea noului comitet. Se aleg : Doamna Paula Stern, președintă ; Doamna Amélie Hornstein, vice-președintă ; Doamna Clara Staadecker, casieră. Membre în comitet : D-nele Mina Neubauer, Anna Flachș, Rosa Staadecker, Rosa Davidoviči, Betti Focșăneanu, Pauline Blank, Rânișteanu, Kohn Bella, Kohn Anna, Eva Mendelsohn, Rebeca Finkels, Camilla Gaensel, Rebecca Stern, D-na Salter, Gisela Löwenthal, Bertha Wisner, Helene Weintraub,

Se realege ca secretar d. M. H. Focșăneanu.

Se decide a se da la Purim o serată dansantă.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

„MAIMONIDES”

Societ. pentru îngrijirea bolnavilor și conducerea decedaților, din Galați.

Primum din Galați următoarea scrisoare pe care o publicăm cu plăcere :

Galați, 4 Februarie 1889.

Domnule Redactor al «*Revistei Israelite*»

Modestia este o însușire frumoasă și laudabilă, dară când merge într'atât încât ajunge la abnegațiunea sa și uitarea de sine însuși atunci aceasta poate să fie considerată ca o nestimare de valoarea sa și meritul său propriu.

Impins dar de acest sentiment vin prin aceasta a vă desfășura în puține cuvinte,—zeea-ce trebuia deja s'o fac de mult,—starea la care a ajuns societatea «*Maimonides*» depunându-vă pe lângă aceasta și trei raporturi din anii din urmă*).

Este deja al 10-lea an de când această societate cu ținta atât

*) Am primit raporturile pe anii 1886, 1887, și 1888. N. Red

de umanitară s'a constituit. Ca toate societățile, a avut și aceasta multe greutăți a învinge, până ce a ajuns la gradul în care se află actualminte. Ca președinte în timp de 9 ani, am căutat cu concursul d-lui I. Roth, acum vice-președinte, a tot lucra ca societatea să prospere.

Multe și mari a fost piedicele cari tot ni se opuneau și pe cari cu ajutorul lui D-zeu am reușit a le depărta. Mizeria coreligionarilor noștri din Galați fiind așa de mare, mijloacele și puterile noastre erau foarte slabe a ușura durerele lor.

Apelurile cari în multe rânduri le făcusem către externii nemembrii de a se uni cu noi pentru a lucra împreună spre înlăturarea cel puțin în parte, a nefericitei stări, a confrăților noștri bolnavi săraci (fiind privați de ori-ce adăpost la caz de boală) avuseră un mic resunet în inimele aceloră.

Deodată, acum trei ani, luasem împreună cu comitetul dirigințe decisiunea de a aduce omagiile noastre „Zeitei Terpsichore“, prin darea unui bal. Și iată! o minune! Toți alergau, mic și mare, și se prosternau înaintea acestui idol, și contribuiau, aruncau obolul lor în urna „Maimonides“ și din produsul acesteia scăpaserăm mulți bolnavi săraci de o moarte sigură.

Lucrând așa din an în an am ajuns și acum la timpul când se simțea necesitatea de darea balului maimonidic, care avu loc la 21 a lunii trecute sub patronagiul Domnilor Dr. Moscovici, André Brociner, Ezra Dinerman, H. Krasnapolski, Wilh. Löwenton, Meier Silberstein, G. Satinower, Iosef Goldberg, Moritz Wechsler, Iosef Reischer, I. Dellheim, și Philipp Dinermann, și care bal a reușit intr'atât, încât a întrecut cu produsul din anii din urmă, și anume avem un produs neto de lei noi 2000.

Reușita morală asemenea nu lasă nimic de dorit de oare-ce avusem o societate aleasă din toate naționalitățile Galațului, fiind vizitat asemenea de autoritățile noastre locale și anume de D-l prefect Constantin Merișescu, locot.-colonel, adjutant regal, și de d-l polițaiu N. Voinescu, etc. și a căror mulțumire se poate constata prin răspunsul ce mi-a dat domnul polițaiu la toastul ridicat. Per miteți-mi a nota aci și cuvintele mele pentru complectarea răspunsului dat mie, și care se întinde și asupra întregel societăți care o represint. Iată dar ce am zis:

„Fericirea care o simț astăzi este într'atât de mare, încât nu găsesc cuvinte indestule ca să v'o exprim, și mă bucur că văd această fericire oglindită în ochii și în fețele d-voastre.

„Ținta Societății noastre este numai binele, de oare-ce, ce poate fi mai frumos și mai bine, de cât de a ajutora, de a ușura suferințele bolnavilor săraci.

„Mă simț fericit de onoarea ce ne-a făcut autoritățile astăzi prin prezența domnului prefect și a domnului polițaiu și pentru care îi mulțumesc.

„Ridic dar acest toast în sănătatea Majestății Sale Regelui și Reginei! Să trăiască România! Să trăiască d-l Prefect și Polițaiu. Să trăiască comercianții și meseriașii și toate braslele pe care le avem represintate în societatea noastră. Să trăiască doamnele și domnișoarele!”

La aceste cuvinte d-l polițaiu a răspuns următoarele :

«Domnule Brociner! Cuvintele d-voastre rostite acum dovedesc sentimentele d-voastre nobile și adevărat românești! Ținta Societății care o prezidați este în adevăr foarte umană, și mă bucur a vedea că prosperați. Vă doresc să tot urmați înainte, și sunt gata a vă da concursul meu. Beați în sănătatea d-voastră. Să trăiască societatea „Maimonides“!

Din aceste cuvinte măgulitoare veți recunoaște d-le Redactor că noi Gălățenii, cu toate că tăcuți până acum n'am lipsit însă a lucra și a ne arăta demni de misiunea ce ne este impusă de civilizațiunea și de frățietate.

Sfârșind vă rog a lua nota despre toate aceste și a ne trece în rubrica societăților care tind spre progres, în modul cum veți crede mai nemerit.

Primiți Vă rugăm Domnule Redactor asigurarea prea osebitei mele considerațiunii ce Vă conserv.

Președintele Societății „Maimonides“ din Galați

André Brociner.

CRONCA INTERNA

Examene. La examenul pentru obținerea diplomei de capacitate în științele comerciale au reușit: d-nii Bochory Eduard și Marcus Rafael.

* * *

Corectitudine. *D. Maior Paraschivescu*, publică în ziarul «Apărarea» din Craiova, următoarea mulțumire publică:

De trei ani pierzând un ceasornic am publicat spre cunoștința tuturor numărul spre a se feri să'l cumpere. *D. Mendel și fi* giuvaergiu din *Craiova* ținând compt de publicația făcută a refuzat a cumpăra de la un necunoscut ceasornicul ce pierdusem și anunțându-mă am intrat în posesiunea lui. Arăt dar mulțumirile mele d-lor Mendel și fi, giuvaergiu din Craiova, pentru interesul ce a pus la găsirea ceasornicului ce pierdusem.

* * *

Noua fabrică de produse farmaceutice pentru toaletă, precum pudră igienică foarte fină, diferite paste, prafuri și ape de dinți și gură etc.,—s'a deschis de curând în strada Vestei (în dosul Poștei) sub conducerea domnului farmacist *H. Husar*. Aceste articole se găsesc de vânzare la principalii coafori și parfumori—concurând în calitate și preț cu toate produsele similare străine. Ele sunt autorizate de direcția generală sanitară după analize făcute.

* * *

«**George Lazar**» se numește o Revistă lunară ce apare la Bêrlad. No. 10 din luna Ianuarie a. c. conține două articole de mare valoare și anume: Localele de școli primare. Propuneri, reguli și consilii practice pentru clădirea și dotarea lor de d-nu Spiru C. Haret și Miopica în Școală după Dr. G. A. Lindner.

Recomandăm cu tot dinadinsul aceste articole tutulor învățătorilor și amicilor școlii.

* * *

Un tânăr foarte învățat, care își terminase studiile, parte în Germania, parte la Viena, și care cunoaște *perfect* limbile francesă și englesă, dispune de 2—3 ore zilnic pentru lecțiuni particulare.

D-nul în cestiune fiind și pedagog consumat, îl putem recomanda în modul cel mai călduros. Redacțiunea se oferă cu cea mai mare plăcere a da informațiuni la cas de trebuință.

* * *

Spre știință. D-nul *Pencas Hanuka* din *Persia* a primit la 19 Octombrie 1888 o recomandatie de la d. *Dr. Beck*. De oare-ce s'a ivit indoeli, dacă numitul domn este într'adevăr autorizat să strângă ofrande în folosul fraților noștri din *Kurdisian*, declarăm că d-nul *Pencas Hanuka* a primit plecând din București la Constantinopole, asemenea recomandațiunii și din partea consulilor generali ai Persiei, Austro-Ungariei și Engliterei, cu data de Decembrie 1888 cât și de la d-nul *Bloch*, directorul Școalei Alianței la Constantinopole, așa în cât nu mai începe indoială, că numitul domn e în drept a aduna ofrande în numele conreligionarilor din *Persia*.

* * *

Buletin Statistic. — Pe timpul de 29 Ianuarie—4 Februarie a. c. au fost în Capitală peste tot: *născuți* 150, iar *morți* 128. Evreii au avut 25 *născuți* iar 8 *morți*. Excedent: 17.

* * *

La înmormântarea regretatului Emanuel Rosenthal, d. Adolf Kornmann din Brăila, a asistat ca reprezentant al societății «*Cre-mieux*» al cărei scop e întreținerea membrilor săi bolnavi și al Azi-lului din Brăila.

Din eroare s'a omis a se menționa aceasta în numărul trecut al «*Revistei Israelite*» și de aceea facem acuma cuvenita rectificare.

* * *

O mică observare ni se face la notița publicată în numărul trecut al «*Revistei*» privitoare la *Societatea pentru școlarii săraci* din Brăila, cum că și școlarii Evrei sunt ajuturați de numita societate. Așa prin intervenția d-lor Adolf Kornmann și M. Wechsler s'au dat îmbrăcăminte la zece școlarii Israeliti. Tot-de-o-dată ni se comunică cum că pe lângă d-nii cari au contribuit cu bani numitei societăți și cari au fost menționați în numărul trecut, sunt și alții cu sume mai mari și anume: D. B. Mendl a dat 500 fr; Th. Mendel 500 fr; Ign. Hirsch (deja menționat în penultimul număr al *Revistei*) 500

fr. și I. Corbu 500 fr. afară de aceștia mai sunt alții cari au dat câte 30 până la 50 fr.

* * *

Din Buzău.—In mulțumirea publică a societății «Junimea Israelită» din Buzău către d-șoarele cari au dat concursul bine-voitor balului dat de societate, nu s'a zetit din eroare numele d-șoarelor Elisa Stern, Netti Carp, Bertha Gherner și a doamnei Fany Emanuel din Buzău, cât și a d-șoarei Clara L. H. Lax din Brăila.

Ne împlinim datoria în numărul de față.

* * *

Societatea Zion din Capitală.—Aflăm că se răspândește șvonul prin oraș, că societatea «Zion» ar pune piedici comitetului constituit spre fabricarea de *Mazzoth*, și mai mult, că ar încuraja pe opozanții, cari lucrează în contra intereselor Comunității. Cu toate că asemenea șvonuri sunt absurde și ridicole; căci cine poate crede că societatea, care în tot-deauna a lucrat pentru binele comunității întregi și în special pentru propășirea Școlii de băieți «Iacob și Carolina Loebel», să se unească astăzi cu opozițiunea, spunem, cu toate că asemenea știri false nu le poate crede nici un om serios, totuși suntem autorizați a declara că Societatea «Zion» din Capitală va da tot spijinul posibil aceluiași Comitet, care s'a angajat a împărți câștigul din fabricarea de mazzoth, Școlii de băieți, Spitalului și Asilului, și regretă din suflet că iar s'au ivit zizanii în mijlocul nostru, în paguba instituțiilor noastre.

* * *

Balul de la 25 Februarie.— Balul ce se va da la 25 Februarie. în sala Eforiei, despre care am vorbit deja în No. trecut promite, grație zelului ce'și dau onorabilele Doamne, cari fac parte din comitetul Asilului și Școlii de fete, a deveni atât de strălucitor cât și productiv pentru aceste două instituțiuni. Mai mulți tineri cu dorul binelui se interesează mult ca petrecerea să reușească în toate privințele.

Aflăm că balul va fi precedat de un concert al cărui succes e deja asigurat, de vreme ce s'au oferit a conlucra mai mulți artiști, și diletanți, ale căror capacități pe câmpul muzicii și cântului au fost admirate atât în public cât și în cercuri mai restrânse.

CRONICA JUDICIARA

Darea în judecată a lui Moruzzi

Foarte importante mărturisiri — zice *Dr. Om.* — s'au făcut judecătorului de instrucție, d. Pretorian, în privința devastărilor redacțiilor din 1886.

Este sigur că d. Moruzzi fostul prefect de poliție — sub care s'ermani Evrei au suferit atâta — va fi dat în judecată ca autor principal al acestor devastări.

Un proces interesant

Înainte tribunalului din Iași, secția II-a, se va judeca în ziua de 6 Martie 1889 un proces intentat de tutore și rude în contra executorilor testamentari și a legatarilor defunctei *Şendla Goldstein* pentru anularea legatelor, prevăzute în reclamațiunile introductive, și lăsate de numita defunctă prin testamentul său diferitelor *instituțiuni israelite*, cari nefiind recunoscute de *persoane juridice* nu au drept de a primi acele legate. Library Cluj

Prin acest testament din 19 Ianuarie 1888, autentificat de tribunalul Iași, secția III-a, cu No. 156, între alte legate particulare se lasă :

a) 51.000 lei *obștei săracilor Israeliti* din orașele *Ierusalim, Zvat și Tivirea* aflătoare în statul Turciei, cari să se dea epitropilor sau secției însărcinată special cu adunarea din România a ajutoarelor pentru acei săraci, spre a-i fructifica aici sau acolo și a-i distribui săracilor după normele obicnuite acolo ;

b) Casa din Iași, despărțirea IV-a, strada Vechie și 3000 lei *Spitalului israelit din Iași* ;

c) 3000 lei *școlii din Iași* pentru învățătura talmudică a copiilor israelite.

Aceste instituțiuni neconstituind nici una o *personalitate juridică* capabilă de a primi zisele legate, fiind caduce, devin de drept proprietatea eredității universale.

Despre acest proces vorbim în articolul de fond din numărul de față al «*Revistei Israelite*». Vom reveni la timp.

Darea în judecată a guvernului Brătianu

În ședința Camerei deputaților de la 10 Februarie, s'a votat propunerea de dare în judecată a ministerului I. C. Brătianu cu 101 voturi, fiind contra 41. Rezultatul votului a fost primit cu aplauze prelungite.

Procesul Zibalis-Apostoleanu

Înalta Curte de Casație a făcut divergență de opinie în recursul făcut contra ordonanței tribunalului din Râmnicu-Sărat, prin care se adjudecă asupra d-lui deputat Apostoleanu cu preț de un milion și jumătate moșia Boldu aparținând d-lui Zibalis, evreu naturalizat.

CRONICA EXTERNA

EVREII ÎN ABISINIA *)

Numărul Evreilor din *Abisinia* e de vr'o jumătate milion. Ei locuiesc în această țară din timpuri foarte depărtate, și sunt cunoscuți sub numele de *Falasian* (Falașas); acest cuvânt însemnează în limba ghetă antică: «Exilații».

Fiind-că Evreii din Abisinia n'aveau de loc relațiunii cu cei-l-alți Evreii din lume, de aceea nu s'au putut desvolta în deajuns pe calea intelectuală. Din aceeași cauză nici religiunea lor n'a putut rămâne curată fără a se introduce într'însa idei și obiceiuri din alte religiuni. Însă în ceea ce privește *morală* și *moravurile* lor, ar fi de dorit ca toate cele-l-alte popoare din Abisinia să le ia exemplul. Toți călătorii precum și misionarii creștini cari au străbătut Abisinia și au făcut cunoștința acestor Evrei, n'au cuvinte în deajuns spre a descrie *activitatea* și *iubirea* lor pentru *munca* și *lucru modestia* ce le caracterizează și *morală* care e înrădăcinată adine în inimile lor.

Dintre toți *Falașii* nu e nici unul care să se ocupe cu *comerțul*; toți se ocup cu lucruri cari cer muncă corporală și multă sârguință.

*) După ziarul *Hapigoh* din *New-York*.

Ei sunt său *agricultori* său *industriași*, precum *fierari*, *olari*, *țesători*; de asemenea sunt renumiți în toată țara ca cei mai buni *zidari*. Ei privesc comerțul ca un lucru nepermis după legea lui Moise, de aceea îl ignorează și se hrănesc numai din munca mâinilor lor.

Timp de mai mulți secoli Falașit au trăit în fericire și libertate între munții *Seman* și *Bellosa* sub sceptrul regilor eșiti din sînul lor, independenți și nesupuși nimenui. În secolul al X-lea după eră creștină, a reușit unul din regii lor d'a cuceri cea mai mare parte din Abisinia și a supune pe toate triburile ei la tribut.

Istoria acestui rege am aflat-o din manuscriptul (*Codex*) numit *Organum Dengel* scris de Abatele George în anul 1400 d. Chr. și publicat de curînd prin ordinul Papei Leo XIII.

Acest *Codex*, Papa Leo XIII l'a primit ca dar în ziua jubileului său din partea regelui *Menelic* din *Soa* (la vestul Abisniei. Din numitul *codex* care e scris în limba getă pricepută numai de preoții Absinienți (limba țarei d'acum fiind cea *Amharaică*) reese că în secolul al X-lea, regii creștini ai Abisniei persecutau pe Evrei pe toate căile. Aceștia trebuiau să se apere. Așa dar, regele Evreilor *Roș-Iacob*, părăsi reședința sa, care era orașul *Adal*, și plecă în capul armatei sale. El încheiă un tractat de alianță cu regii mahomedani din *Sudan* și în scurt timp cuceri cu ajutorul aliaților săi toate regatele cele mici ale creștinilor din *ostul Semanului* și le supuse la tribut.

Spre a 'și putea însă asigura pacea pe mai multă vreme și mai cu seamă spre a putea rezista în contra *Negusului* din Gondar cel mai mare inamic al său care strînse pentru a doua oară o armată mare, ca să meargă să 'și recucerească provinciile pierdute, *Roș-Iacob* fu silit să ție și luptători mahomedani. Ast-fel el avea două armate: una de Evrei și cea l-altă de Mahomedani. Toate silințele dar ce 'și dădură regii creștini în frunte cu *Negusul* din Gondar, ca să învingă pe *Roș-Iacob*, erau în zadar, căci acesta se întări între munți și ambele sale armate se luptau ca lei.

Din cauza acestei legături ce avură Evreii cu mahomedanii, se furișă în religiunea evreiască o mulțime de credinți rătăcite și obiceiuri vanitose ale Islamului; ast-fel judaismul căpătă la dînșii o altă formă aproape de nerecunoscut.

După numitul *Codex*, *Roș-Iacob* fu încoronat ca rege cu numele de

Negus în anul 950 d. Chr. și 60 de ani au ocupat tronul el și fiii săi succesiv. Sub domnia Negusului evreu *Selam* a izbucnit o ceartă mare între cele două armate ale sale, în cât regele fu silit să concedieze armata mahomedană. Acest fapt avu consecință că s'au despărțit de dînsul toți prinții mahomedani, aliații lui. Puțin după aceea se revoltară și prinții creștini cari 'i erau supuși și s'au aliat cu Negusul din Gondar, care porni cu o armată foarte tare și înconjură *Semanul* din trei părți.

Falașii cu toată vitejia și curagiul lor extra-ordinar n'au putut rezista față cu numărul cel mare al inamicilor cari 'i înconjurau și cari erau mult mai tari ca dînsii. În bătălia cea mare care avu loc lângă râul *Marile*, căzu eroicul rege al Falașilor pe câmpul de bătae cu sabia în mână, de care nu se deslipi nici după ce sufletul 'l părăsi. Impreună cu dînsul rămaseră pe câmpul de luptă miile de Evrei cari s'au luptat vitejește pentru D-zeu și pentru libertate.

Această fu lupta cea din urmă care au purtat'o Evreii pentru libertatea și religiunea lor. În urma acestei învingeri, Falașii fură nevoiți d'a recunoaște ca stăpâni pe regii creștini. Inșă după cum pare, Falașii 'i aveau numai ca suverani și nimic mnî mult, căci afacerile interne ale țerei Falașii le conduceau singuri, după spiritul și legile lor. Această stare dură până în secolul al 17-lea, când au început Jesuiții și Portugesii a se amesteca în afacerile Abisiniiei. D'atuncea Evreii au pierdut toate libertățile lor și au fost nevoiți să părăsească țara lor și a locui în mijlocul dușmanilor lor. Din acea vreme ei locuiesc în provinciile *Dembra*, *Cvara*, *Voggera*, *Celga* și *Godiam*, în sate destinate anume pentru dînsii. Aceste sate sunt vestite prin *curățenia* și prin industria lor.

Jugul cel greu care apasă asupra Evreilor din Abisinia seamănă ntoacma cu acela pe care l'au suportat Evreii din Europa pe timpul Evului-Mediu. Din unul și același izvor au isvorit toate relele și suferințele amare, care le a îndurat Israel adică din sinul congregațiunei creștine-catolică.

Evreii-Falași n'au uitat încă timpul fetei și gloriei lor. Numele regilor lor sunt încă adînc săpați în piepturile lor și amintirea lor va rămâne vecinică în inimile lor. Ei așteaptă *mîntuirea* în toate zilele.

Starea lor s'ar îmbunătăți mult, dacă Italianii vor face progrese în această țară.

București, Febr. 1889.

Tradus de David H. Paves.

* * *

MOARTEA LUI E. F. VENEZIANI

Comitetul central al «Alianței Israelite-Universale» din Paris a avut durerea de a pierde pe unul din membrii săi cel mai iubiți, d. E. F. Veneziani, decedat la 5 Februarie st. n. în vîrsta de 64 ani. Această moarte va fi adinc simțită de societarii, cari nu pot uita eminentele servicii aduse operei Alianței de către E. F. Veneziani. Marele rabin din Paris, Zadoc Kahn, în discursul ce l'a rostit la mormînt spuse, între altele, următoarele cuvinte :

«Suntem sub lovitura unei emoțiuni dureroase. Din nou suntem amar isbiți, pierdem un amic scump, unul din uvrierii cel mai activi ai sfintei opere de progres și de caritate, un servitor devotat al Iudaismului, unul din acei oameni de bine pe cari cărțile Tradițiunii noastre numesc «unul din uneltele bunătății divine», o inimă generoasă, un spirit cultivat, un caracter pe atât de drept și loial pe cât de amabil și afectuos... Moartea lui Veneziani este un doliu pentru fie-care din noi».

Mult timp mai înainte de a aparține Comunității din Paris, Veneziani fu sufletul, ca să zicem așa, al *Alianței Israelite* la Constantinopole, unde a contribuit la deschiderea de școli. Aci el fu amicul, povățuitorul, călăuza profesorilor și protectorul copiilor.

Acum vre-o 13 ani, se stabili în Paris, unde deveni în scurt timp popular. Atașându-se de baronul de Hirsch, dete un puternic concurs acestuia la executarea multor acte caritabile. Misionar al carității el alerga pretutindenea unde prezența sa era folositoare. D. M. Leven, vice-președintele comitetului central, în discursul său rostit în numele *Alianței* a descris în culori vii meritele lui Veneziani. Colaborator al eminentului filantrop al cărui nume este pe buzele tuturor—zise d. Leven—el era confidentul vastelor proiecte pentru Israeliții nenorociți, persecutați. Casa sa era asediată de dimineață până seară. Unora le împărțea pâine, altora lucru; altora instrucțiune; și tuturor, mângăere, incurajare. El se interesa și de

acei Israeliți din Orient, obicinuiți a conta într'ensul. În anul 1877 el făcu un voiagiū în Turcia, Bulgaria, în timpul resboiului, ducând ajutoare creștinilor, musulmanilor, israeliților, în fine tuturor cari sufereau amar din cauza resboiului. În 1878 Veneziani plecă împreună cu Netter și Kahn la Berlin unde se ținu Congresul, și acolo apăra înaintea reprezentanților Europei, cauza libertății religioase; în 1880 plecă cu Netter la Madrid pentru a lupta în favoarea Evreilor din Maroc; în 1882 plecă la Brody, pentru coreligionari săi din Rusia, oprimați într'un mod inuman. Astăzi Veneziani, ca și Netter, ca și Kahn, nu mai este! Disparițiunea succesivă a acestor bărbați atât de prețioși ne întristează și ne turbură Memoria lui Veneziani fie bine-cuvântată!

* * *

DIN GERMANIA

Berlin. Zilele acestea a murit unul dintre cei mai mari industriași din Berlin, *V. Manheimer*. În ziua înmormântării sale moștenitorii au înmănat primarului de *Forckenbeck* suma de 5000 mărci pentru săracii de ori-ce confesiune. În aceeași zi s'a predat de moștenitori 7000 mărci pentru Comunitatea religioasă.

* * *

— Pe vestitul *Stöcker* îl amenință un proces scandalos. Cunoscutul antisemit a acuzat de a fi mințit pe un coleg al său, pe pastorul *Witte*. Consistoriul protestant însă a respins cererea d-lui *Stöcker* ca nefundată.

Acuma consiliul ecleciastic suprem are să cerceteze dacă *Stöcker* n'a fost cel *mincinos*.

* * *

Ziarele berlineze comunică, că destituirea lui *Stöcker* e iminentă. Impăratul s'ar fi exprimat, că funcțiunea predicatorului *Curții* nu e compatibilă cu activitatea unui agitator politic.

* * *

PEREGRINARE LA PALESTINA

D-nu *Hermann Schwarz* din Erlau, în Ungaria, invită pe toți coreligionarii, cari doresc a cunoaște țara strămoșilor și de a visita locurile sfinte, să participe la peregrinarea ce va avea loc pe la mijlocul lunii Mai (Iar) a. c. din Budapest spre Salonichi cu calea fe-

rată și de acolo prin Grecia până la *Iafa* cu vaporul, de unde vor fi la dispoziția călătorilor până la Ierusalim, trăsuri, ș. a.

Intoarcerea de la Ierusalim, unde se vor serba zilele de *Șabuoth*, va urma, prin Constantinople.

Prețul unui bilet dus și întors pentru classa I-a este de 360 florini, classa II-a de 280 flor., iar classa III-a de 180 florini, inclusiv și mâncarea, care va fi gătită după prescripțiile cele mai riguroase ale religiunii noastre. Cu supraveghierea s'a însărcinat d. *Simon Schreiber*, rabin din Erlau.

Cheltuelile, locuință și întreținere în toate locuile, unde călătorii vor petrece, se vor acoperi de întreprinzător. Durata călătoriei e fixată pe 30 de zile.

Cine vrea să participe să se adreseze chiar de acum ori la d-nu Schwarz ori la d. Simon Schreiber, rabin la Erlau, în Ungaria.

Rabinii din Lemberg, Presburg, și Viena recomand călduros această întreprindere.

* * *

O RECTIFICARE A BARONULUI DE HIRSCH,

Correspondentul parisian al ziarului *New-York Herald* a avut zilele trecute o convorbire cu Baronul de Hirsch, din care ar rezulta, că acesta s'a exprimat, că școalele înființate de dânsul în Galiția, Rusia și Orient au de scop, de a ușura și grăbi asimilarea Evreilor cu națiunile, între cari trăiesc, și încetarea lor ca rasă și confesiune.

O notabilitate din Paris a interpelat, după cum spune *L'Univers Israelite*, pe filantropul Hirsch, dacă relațiunea făcută de *Herald* e exactă or nu.

Baronul de Hirsch a declarat, că părerea sa nu s'a reproșat fidel, el nu dorește nici nu țintește la contopirea Evreilor cu alte popoare și confesiuni, a constatat numai faptul, că sunt țeri, unde Evreii nu se deosebesc de cât prin confesiunea lor de națiunile cu cari trăiesc împreună. O rectificare analoagă a trimis însuși Baronul ziarului din Londra, *Daily News*.

Literatura, știința și bibliografia

Din Montesquieu

(Urmare la No. trecut.)

Toleranța religioasă.

Noi suntem aci politici și nu teologi; dar și pentru teologi chiar, trebuie să existe deosebiri între a tolera o religie și între a o aproba.

Crezând legile Statului că trebuie să se tolereze mai multe religii câtă să oblige acestora de a se și tolera, între ele, una pe alta. Este un principiu, că orî-ce religie, care a fost asuprită devine ea însăși asupritoare; căci îndată ce, printr'o întâmplare, scapă de asuprire, ea asuprește religiea de care a fost asuprită, cu tiranie.

Este dar de folos ca legile să ceară diferitelor religii, nu numai ca ele să nu turbure statul ci ca între ele, una să nu turbure pe cealaltă. Un cetățean nu satisface legilor mulțumindu-se a nu turbura corpul statului: I se cere să nu turbure nici pe cetățean, fie el orî-cine *)

Esenii.

Esenii au făgăduit a observa dreptatea față cu oamenii, de a nu face nimăru un rău, de a ură nedreptatea, a păstra credința față cu toată lumea, de a porunci cu modestia, de a lua apărarea adevărului de a fugi de orî-ce căștig nepermis *).

* * *

Prea plecată remonstrare către inquisitorii din Ispania și Portugalia.

Un Evreu de 18 ani, ars la Lisabona cu ocaziunea celui din urmă *auto-da-fé*, a dat prilej la acest mic op, și eu cred că este cel mai nefolositor ce s'a scris vr'o dată. Fiind vorba de a dovedi lucruri atât de clare, de sigur că n'are ce convinge.

Autorul declară că deși este Evreu, stimează creștinismul, și că el 'l iubește într'atât ca să ia principiilor ne-creștini pretextul probabil de a 'l persecuta.

*) Livre XXV. chap. IX, pag. 392.

*) Livre XXIV chap. IX pag. 374.

„Voi vă plângeți, spune el inquisitorilor, că Impăratul din Japonia arde la un mic foc pe toți creștini cari sunt în Statele sale, el însă le răspunde: Noi procedăm ca voi, cari nu credeți ca noi, precum voi înși-vă urmați cu aceea ce nu cred ca voi; voi vă puteți numai a vă plânge de slăbiciunea voastră, care vă împedică a ne nimici și vă face să nu ne nimiciți.“

„Dar trebuie să recunoașteți că voi sunteți cu mult mai crunți de cât acest împărat. Voi ne omoriți, pe noi cari nu credem ceea-ce voi credeți, pentru că nu credem toți ceea-ce voi credeți. Noi urmăm religiunii desp e care voi înși-vă știți că era odată prea iubită de D-zeu; noi suntem de părere că D-zeu o iubește și acum, pe când voi o susțineți că nu o iubește; și pentru că voi judecați alt-fel, faceți să treacă prin fer și foc pe aceia cari sunt în această greșala scuzabilă, de a crede că D-zeu iubește și acum ce a iubit odată.

„Dacă sunteți crunți în ceea ce ne privește pe noi, sunteți și crunți față cu copiii noștri; îi ardeți pentru că urmează unor inspirațiuni, ce li au dat acei pe cari legea tuturilor popoarelor i cinstește ca pe niște D-zei. BCU Cluj / Central University Library Cluj

„Voi vă lipsiți de superioritatea ce v'a dat-o față cu mahometanilor în modul în care s'a stabilit religiunea lor. Fălindu-se aceștia de numărul credincioșilor lor, le răspundeți că cu forța i-a cucerit și că ei au răspândit religia lor cu fer: pentru ce dar o statorniciți pe a voastră cu foc ?

„Indemnându-ne să venim la voi, vă amintim o sorginte din care vă faceți o gloriă că vă coboriți din ea. Ne răspundeți că religiunea voastră e nouă, dar că este de origină dumnezeiască; și dovediți că ea s'a înmulțit prin persecutarea păgânilor și prin sângele mucenicilor voștri; astăzi însă voi luați rolul Dioclețianilor și pe noi ne faceți să 'l luăm p'al vostru.

„Vă conjurăm nu în numele Dumnezeului puternic pe care noi și voi îl slujim, dar în numele lui Christos, despre care ne spuneți că s'a făcut om pentru ca să vă dea un exemplu, pe care să'l puteți urma; vă conjurăm a vă purta cu noi după cum el ar fi făcut de ar fi încă pe pământ. Voiți ca noi să fim creștini, și voi nu voiți să o fiți.

„Dar dacă nu voiți să fiți creștini fiți cel puțin oameni: tratați-ne

pe noi cum ați face, de n'ați avea de cât luminele slabe ale dreptății pe cari le dă natura, și n'ați avea o religiune spre a vă conduce, și o revelațiune spre a vă lumina.

„Dacă posedati adevărul, să nu n'l ascundeți prin modul cum n'l propuneți. Caracterul adevărului constă în triumful său asupra inimilor și spiritelor, iar nu în acea neputință ce o recunoașteți făcându-ne a 'l primi prin chinuri.

„Dacă ați fi cu minte, n'ar trebui să ne omorâți, pentru că nu voim să vă înșelăm. Dacă Christos al vostru e fiul lui Dumnezeu, sperăm că ne va răsplăti că n'am voit a profana misterele sale; și credem că Dumnezeu, pe care îl servim noi și voi, nu ne va pedepsi că am suferit moartea pentru o religiune ce ni a dat-o ordinioară, și o credem.

„Voi trăiți într'un secol, în care lumina naturală e mai viă cum a fost vr'o dată, când filosofia a luminat spiritele, când morala Evangheiei voastre s'a făcut'o mai cunoscută, când drepturile privitoare la oameni unii față cu alții, și domnia unei conștiinți asupra altor conștiințe sunt mai bine stabilite. Dacă nu reveniți de la vechele voastre prejudiții cari, sunt pasiunile voastre, trebuie să se recunoască că nu vă puteți îndrepta.

Voiți să vă spunem sincer părerea noastră? Voi ne priviți mai mult ca inimizii voștri de cât inimizii religiunii voastre: căci de ați iubi religia voastră, n'ați lăsa-o a se atinge printr'o ignoranță grosolană.

Trebuie să vă zicem un lucru; de va cuteza vr'odată cine-va să zică că în secolul în care trăim popoarele europene ar fi fost civilisate, vă vor cita pe voi pentru a dovedi că au fost barbare; și ideia ce vor avea de voi va fi aceea care va vestej secolul nostru și va transporta ura asupra tuturilor contemporanilor voștri *).

*) Livre XXV, chap XIII pag. 394,

ULTIMA OARĂ

Balul Spitalului Israelit din Iași.

În ultimul moment primim două scrisori din Iași, una de la d. R... și alta de la d. M. Valerianu, prin care ne comunică rezultatul balului dat la 11 Februarie în folosul spitalului israelit, în saloanele *Palatului administrativ*, care „pentru prima oară” au fost puse la dispoziția comitetului israelit de către d. Leon Negruzzi, prefectul județului, *cu totul gratuit*, făr' de nici o taxă. D. Prefect a dovedit cu aceasta că se interesează în adevăr de soarta celor suferinzi fără osebite de naționalitate și dă concursul d-sale ori de câte-ori e nevoie. Tot ce este mai stimat în Iași — atât evrei cât și români — a luat parte la această serbare. D-nii C. Herzenberg, Dr. S. Goldenthal, Dr. Tausig și M. Wasserman și-au depus tot zelul pentru reușita balului. Nu mai puțin au contribuit d-nii Loebel, D. Schwarz, Grossman, Klarsfeld, I. Ierjavitz, M. Lehrer și alții. Produsul net al balului e de **5000 Lei noi**.

Printre damele care s'au distins prin costumele lor cităm pe d-na Betty Wortmann, d-na Dr. S. Goldenthal, d-na Dr. Herzenberg, d-na Regine Garfunkel, doamnele Gelber, Loebel, Silberman, etc.

Printre bărbații din elita româno-creștină cităm pe d-nii: Sandu Rășcan, fost deputat și actualmente prefectul Poliției, Zarifopulo, Baldovici, Livaditi, Roiu, Voinescu, Dr. Stihî, Nanu, Aurel Rășcan, Nițescu și mai mulți ofițeri.

La sfârșit s'au ridicat câte-va toaste de către d-nii Dr. Lebell, Dr. S. Goldenthal, G. Nicolau și alții.

Ne pare bine că putem înregistra asemenea serbări petrecute în Iași în folosul obșteșc.

* * *

Ofrandă.— Aflăm că doamna M. Blank a dăruit școlii de fete din Capitală 60 franci.

ERATA

Strecurându-se câte-va erori în numărul trecut, le rectificăm aci: La pg. 75 r. 1 de sus în jos în loc de: «Clorula de sodiu» să se citească: *Clorura* de sodiu; la pg. 78 r. 10 de j. în s. în loc de: «vêrul», să se citească: *fratele*; la pg. 79 r. 5 de s. în j. în loc de: «atentat» să se citească: *intentat*. Mai sunt apoi câte-va greșeli mai mici ca «pines» în loc de «pinkes» și câte-va erori de punctuație cari însă nu strică înțelesul fraselor.

POSTA „REVISTEI ISRAELITE“

D-lui Ad. N... și M. W... New-York: Vă rugăm a ne achita abonamentul Dv.

D-lui M. A. Viena: Vi s'a făcut plăcerea și sperăm că veți împlini în curând promisiunea dată.

D-nilor R... și M. V. Iași: Mulțumim.

D-lui R... Buzău: Sperăm în concursul Dv.

D-nii abonați din Provincie și Capitală sunt rugați a ne achita abonamentul D-lor prin mandat poștal.

D-lui A. B. Galați: Mulțumim.
